İstanbul BİM, 9. İDD, E. 2020/832 K. 2020/713 T. 8.9.2020

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ

İSTİNAF BAŞVURUSUNDA

BULUNAN(DAVACI) :K1

VEKİLİ:AV. K2

UETS[16542-45771-33365]

KARŞI TARAF (DAVALI) :İÇİŞLERİ BAKANLIĞI -Bakanlıklar/ANKARA

İSTEMİN ÖZETİ : Davacı ile arkadaşı K3'nın 10/08/2007 tarihinde saat: 23:00 sıralarında İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi, Taksim Meydanı civarında yolda yürüdüğü esnada önleyici sivil polisler tarafından durumlarından şüphenilerek durdurulmaları üzerine üzerlerinin arandığı ve Taksim Polis Karakoluna götürüldükleri ifadeleri alındıktan sonra davacı ve arkadaşının polis memurları K4, K4, K5, K6'nın da aralarında bulunduğu bir grup polis memuru tarafından tekme, yumruk ve cop ile ağır derecede darp ve işkenceye uğradıkları bunun sonucu olarak davacının bir organını kaybettiği olayın etkisiyle çalışamaz hale geldiği, oluşan cismani zararda davalı idarenin hizmet kusuru bulunduğundan bahisle 250.000,00-TL manevi, 10.000,00-TL maddi olmak üzere toplam 260.000,00-TL tazminatın davalı idareye başvuru tarihi olan 27/09/2019 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalı idareden tahsili istemiyle açılan davada; davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden reddine ilişkin İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nce verilen 31/01/2020 tarih ve E:2020/145, K:2020/52 sayılı kararın, davacı tarafından, hukuka ve mevzuata aykırı olduğu, davanın konusunu oluşturan tazmin sebepleri ile 5271 sayılı Kanunun 141. maddesinde sayılan hallerin farklı olduğu, davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğu ileri sürülerek, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesi uyarınca istinaf yoluyla incelenerek kaldırılması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Savunma verilmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dokuzuncu İdare Dava Dairesince dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü:

Dava; davacı ile arkadaşı K3'nın 10/08/2007 tarihinde saat: 23:00 sıralarında İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi, Taksim Meydanı civarında yolda yürüdüğü esnada önleyici sivil polisler tarafından durumlarından şüphenilerek durdurulmaları üzerine üzerlerinin arandığı ve Taksim Polis

LEXPERA®

Karakoluna götürüldükleri ifadeleri alındıktan sonra davacı ve arkadaşının polis memurları K4, K4, K5, K6'nın da aralarında bulunduğu bir grup polis memuru tarafından tekme, yumruk ve cop ile ağır derecede darp ve işkenceye uğradıkları bunun sonucu olarak davacının bir organını kaybettiği olayın etkisiyle çalışamaz hale geldiği, oluşan cismani zararda davalı idarenin hizmet kusuru bulunduğundan bahisle 250.000,00-TL manevi, 10.000,00-TL maddi olmak üzere toplam 260.000,00-TL tazminatın ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

İstanbul 11. İdare Mahkemesince; kolluk kuvvetlerince, Cumhuriyet savcısının talimatı üzerine tesis edilen her türlü tasarrufun yargılama faaliyetine bağlı adli kolluk hizmeti kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, bu süreç nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen zararların tazmininde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda "Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat" başlıklı bölümde gösterilen esas ve usullerin izleneceği, olayda, davacı tarafından önleyici sivil polisler tarafından durumlarından şüphenilerek durdurulmaları üzerine götürüldükleri Polis Karakolunda ifadeleri alındıktan sonra darp ve işkenceye maruz kaldıkları iddia olunması karşısında davanın görüm ve çözümünün adli yargının görevinde olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar verilmiştir.

Davacı tarafından, anılan kararın hukuka usul ve yasaya aykırı olduğu ileri sürülerek istinafen incelenerek kaldırılması istenilmektedir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat" başlıklı yedinci bölümünde yer alan 141. maddesinde, suç soruşturması veya kovuşturması sırasında; kanunlarda belirtilen koşullar dışında yakalanan, tutuklanan veya tutukluluğunun devamına karar verilen, kanunî gözaltı süresi içinde hâkim önüne çıkarılmayan, kanunî hakları hatırlatılmadan veya hatırlatılan haklarından yararlandırılma isteği yerine getirilmeden tutuklanan ... kişilerin, maddî ve manevî her türlü zararlarının, Devlet tarafından karşılanacağı; 142. maddesinde ise, karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgilisine tebliğinden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabileceği; istemin, zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesinde ve eğer o yer ağır ceza mahkemesi tazminat konusu işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi yoksa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Anılan yasa maddelerinin gerekçesinde de, usul kurallarına uyulmaması ve keyfi adli işlemler nedeniyle uğranılan zararların karşılanmasının amaçlandığı ifade edilmiştir.

Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, davacı ile arkadaşı K3'nın 10/08/2007 tarihinde saat: 23:00 sıralarında İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi, Taksim Meydanı civarında yolda yürüdüğü esnada önleyici sivil polisler tarafından durumlarından şüphenilerek durdurulmaları üzerine üzerlerinin arandığı ve Taksim Polis Karakoluna götürüldükleri ifadeleri alındıktan sonra davacı ve arkadaşının polis memurları K4, K4, K5, K6'nın da aralarında bulunduğu bir grup polis memuru tarafından tekme, yumruk ve cop ile ağır derecede darp ve işkenceye uğradıkları bunun sonucu olarak davacının bir organını kaybettiği olayın etkisiyle çalışmaz ve hayatını yaşamaz

hale geldiği oluşan cismani zararda davalı idarenin hizmet kusuru bulunduğundan bahisle 250.000,00-TL manevi, 10.000,00-TL maddi olmak üzere toplam 260.000,00-TL tazminatın davalı idareye başvuru tarihi olan 27/09/2019 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalı idareden tahsili istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda aktarılan Yasa hükümleriyle, yalnızca, ceza soruşturması veya kovuşturması sırasında yargısal faaliyetten veya yargı kararına istinaden gerçekleştirilen adli kolluk işlem ve eylemlerinden kaynaklanan zararların tazmine yönelik davaların adli yargı yerince çözümlenmesi amaçlanmıştır. Dolayısıyla adli kolluk hizmetiyle bağı kesilen, salt idari kolluk hizmeti sunumundaki hizmet kusurundan doğan zararların tazminine ilişkin uyuşmazlıkların, idari faaliyet alanına ilişkin olması ve özel bir yasa hükmü bulunmaması nedeniyle idare hukuku ilke ve kuralları çerçevesinde idari yargı yerlerince çözümlenmesi gerekmektedir. Nitekim, yasa gerekçesinde ve bölümün madde başlığında da (koruma tedbirleri nedeniyle tazminat) bu hususa vurgu yapılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, (İstanbul 20. Ağır Ceza Mahkemesinin E:2010/191, K:2016/35 sayılı kararında belirtildiği üzere) polis merkezinde ifade alınma amacıyla tutulan davacı ve arkadaşının, polis merkezinde sigara içmek istemeleri üzerine görevli memurlarca biber gazı sıkılarak darp edildiği, buna göre; kolluk kuvvetlerince, savcının yargılama faaliyeti kapsamındaki talimatının dışında gerçekleştirilen, bu haliyle de idari fonksiyon içindeki faaliyetlerine dayalı bulunan eylemlerinden dolayı uğranıldığı ileri sürülen zararın tazminine karar verilmesi istemiyle açılan bu davanın çözümünde idari yargı görevli bulunduğundan, aksi yönde verilen mahkeme kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davacı istinaf başvurusunun ***kabulüne, İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nce verilen 31/01/2020 tarih ve E:2020/145, K:2020/52 sayılı kararınkaldırılmasına,davanın görüm ve çözümünün idare mahkemesinin görevine girmesi nedeniyle görev dışındaki diğer ilk inceleme hususları irdelenip varılan sonuca göre işin esası hakkında yargılama yapılması amacıyla dosyanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 5. fıkrası uyarınca mahkemesine gönderilmesine,yapılacak yargılama sonucunda verilecek karar ile yargılama giderleri hakkında da hüküm kurulacağından bu konuda ayrıca hüküm kurulmasına yer olmadığına, kararın mahkemesince taraflara tebliğine, davada işin esası hakkında verilmeyen bir kararın kaldırılarak mahkemesine gönderilmesi nedeniyle temyiz yolu kapalı olmak üzere, 08/09/2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.***